

ข้อมูลพื้นฐาน ด้านการเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ข้อมูล ณ เดือน ตุลาคม 2569

1. ข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด

1.1 พื้นที่ของจังหวัด ทั้งหมด 4.34 ล้านไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม 2.67 ล้านไร่ (61.55 % ของพื้นที่ทั้งหมด) เป็นพื้นที่ปลูกข้าว 1.47 ล้านไร่ พืชไร่ 0.75 ล้านไร่ พืชสวน 0.23 ล้านไร่ พืชผัก ไม้ดอย ไม้ประดับ 0.003 ล้านไร่ พื้นที่ทางการเกษตรอื่นๆ 0.217 ล้านไร่ โดยมีพื้นที่เกษตรกรรมในเขตชลประทาน 0.65 ล้านไร่ และพื้นที่เกษตรกรรมนอกเขตชลประทาน 2.02 ล้านไร่

1.2 สถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิตและแนวโน้ม

1) ปริมาณน้ำภาพรวมจังหวัด 1,456.103 ล้าน ลบ.ม.
2) ปริมาณน้ำฝนสะสม ตั้งแต่วันที่ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2569 ถึง 26 ตุลาคม 2569 ปริมาณฝนเฉลี่ย 160.43 มม.

3) ความต้องการใช้น้ำของจังหวัดจำแนก 4 ด้าน

- อุปโภคบริโภค 31.54 ล้าน ลบ.ม.
- ระบบนิเวศ 260.26 ล้าน ลบ.ม.
- เกษตรกรรม 1,243.90 ล้าน ลบ.ม.
- อุตสาหกรรม 11.09 ล้าน ลบ.ม.

4) การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic)

- พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม 8,887,232 ไร่
- พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม 5,909,887 ไร่ ประกอบด้วย

พื้นที่เหมาะสมปลูกข้าว	S1 จำนวน 374,759 ไร่	S2 จำนวน 420,414 ไร่
	S3 จำนวน 856,606 ไร่	N จำนวน 1,973,384 ไร่
พื้นที่เหมาะสมปลูกมันสำปะหลัง	S1 จำนวน 86,493 ไร่	S2 จำนวน 2,059,061 ไร่
	S3 จำนวน 35,278 ไร่	N จำนวน 1,440,567 ไร่
พื้นที่เหมาะสมปลูกยางพารา	S1 จำนวน 23,452 ไร่	S2 จำนวน 2,702,119 ไร่
	S3 จำนวน 18,821 ไร่	N จำนวน 880,739 ไร่
พื้นที่เหมาะสมปลูกอ้อย	S1 จำนวน 17,056 ไร่	S2 จำนวน 2,189,322 ไร่
	S3 จำนวน 103,851 ไร่	N จำนวน 1,315,197 ไร่
พื้นที่ปลูกข้าว	S1 จำนวน 320,978 ไร่	S2 จำนวน 307,695 ไร่
	S3 จำนวน 728,779 ไร่	N จำนวน 207,568 ไร่
พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง	S1 จำนวน 16,663 ไร่	S2 จำนวน 509,125 ไร่
	S3 จำนวน 12,491 ไร่	N จำนวน 168 ไร่

พื้นที่ปลูกยางพารา

S1 จำนวน 479 ไร่

S2 จำนวน 192,578 ไร่

S3 จำนวน 1,827 ไร่

N จำนวน 227 ไร่

พื้นที่ปลูกอ้อย

S1 จำนวน 108 ไร่

S2 จำนวน 528,965 ไร่

S3 จำนวน 14,053 ไร่

N จำนวน 78 ไร่

1.3 ขนาดเศรษฐกิจของจังหวัด (GPP) มีมูลค่า 67,139 ล้านบาท มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว 86,650 บาท/คน/ปี (ปี 2567) แยกเป็นภาคเกษตร 16,884 ล้านบาท และนอกภาคการเกษตร 50,255 ล้านบาท จำนวนประชากร 968,065 คน 327,426ครัวเรือน เป็นภาคการเกษตร 165,215 ครัวเรือน และเป็นแรงงานภาคเกษตร 215,121 คน

1.4 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ปี พ.ศ. 2570 จำนวน 11 ชนิด รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ปี พ.ศ. 2570

ลำดับ	ชนิดพืช	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)		ปริมาณ ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิต/ ไร่ (กก.)	ราคา/ หน่วย (บาท/ ตัน)	มูลค่า (บาท)
			เพาะปลูก	เก็บเกี่ยว/ให้ ผลผลิต				
1	ข้าวนาปี		1,477,313	1,427,763	527,227	369	14,075	7,420,720,025
2	ข้าวนาปรัง		317,325	316,135	206,022	652	9,100	1,874,800,200
3	มัน สำปะหลัง		285,206	278,320	977,048	3,511	3,480	3,400,127,040
4	อ้อยโรงงาน		292,886	237,237.66	2,657,061.79	11,200	890	2,364,784,993
5	ลำไย		337	334	136	407	30,000	4,080,000
6	ทุเรียน		465	204	41	201	100,000	4,100,000
7	มะม่วง มหาชนก**		8,458	8,430	15,579	1,848	15,000	233,685,000
8	มะม่วง น้ำดอกไม้**		3,062	2,749	3,595	1,308	75,000	269,625,000
9	พุทรา**		2,984	2,984	11,200	3,753	30,000	336,000,000
10	ยางพารา*	16,112	164,266	151,518	31,667	209	48,000	1,520,016,000
11	ปาล์มน้ำมัน		6,401	6,317	8,633	1,367	7,080	61,121,640

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดกาฬสินธุ์ , * การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดกาฬสินธุ์ ** ประมาณการ

1.5 สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ปี พ.ศ. 2570 จำนวน ... ชนิด แบ่งออกเป็นสินค้าปศุสัตว์ จำนวน 6 ชนิด (ตารางที่ 2) และสินค้าประมง จำนวน 3 ชนิด (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 2 สินค้าปศุสัตว์ที่สำคัญ ปี พ.ศ. 2570

จังหวัดกาฬสินธุ์		เปิด		ไก่		สุกร		กระบือ		โคนม		โคเนื้อ	
ลำดับ	อำเภอ	ตัว	ราย	ตัว	ราย	ตัว	ราย	ตัว	ราย	ตัว	ราย	ตัว	ราย
1	เมือง	42,949	1,185	319,894	10,563	5,578	370	2,508	505	57	3	15,039	3,656
2	นามน	4,775	229	65,167	1,950	2,048	127	2,024	368	37	1	7,435	1,277

จังหวัดกาฬสินธุ์		เปิด		ไก่		สุกร		กระบือ		โคนม		โคเนื้อ	
ลำดับ	อำเภอ	ตัว	ราย	ตัว	ราย	ตัว	ราย	ตัว	ราย	ตัว	ราย	ตัว	ราย
3	กมลาไสย	20,389	1,027	102,830	5,337	3,626	209	1,396	376	53	2	5,086	1,381
4	ร่องคำ	4,274	286	42,861	1,604	353	45	1,036	279	11	1	2,208	595
5	กุฉินารายณ์	9,742	578	340,305	6,456	9,615	353	5,526	1,246	0	0	17,987	3,793
6	เขาวง	2,406	222	110,021	2,458	5,562	210	1,699	509	15	1	6,315	1,643
7	ยางตลาด	9,969	516	125,932	4,190	4,142	204	4,182	768	0	0	12,610	2,575
8	ห้วยเม็ก	6,061	411	118,642	3,723	13,290	203	3,298	666	0	0	7,271	1,504
9	สหัสขันธ์	2,359	126	681,068	3,056	6,766	191	2,811	465	0	0	9,554	1,976
10	คำม่วง	7,056	311	140,257	3,047	2,709	172	3,465	526	0	0	12,446	1,548
11	ท่าคันโท	3,531	277	60,247	2,148	1,179	63	817	173	65	3	2,931	597
12	หนองกุงศรี	17,648	1,058	356,488	7,186	8,238	165	2,507	480	37	1	10,672	1,725
13	สมเด็จ	9,601	494	190,216	5,134	6,345	305	4,361	773	0	0	15,412	2,827
14	ห้วยผึ้ง	5,990	444	59,639	2,065	1,591	81	2,714	402	0	0	8,741	1,417
15	สามชัย	886	69	74,486	2,851	1,200	87	911	133	0	0	3,163	507
16	นาคู	12,417	512	256,528	4,883	5,801	243	2,912	658	0	0	7,435	1,730
17	ดอนจาน	8,123	359	103,042	2,188	4,630	354	866	203	26	2	6,316	1,438
18	ฆ้องชัย	91,161	615	98,640	2,488	528	38	725	166	0	0	2,428	672
รวม		259,337	8,719	3,246,263	71,327	83,201	3,420	43,758	8,696	286	13	152,657	30,855

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดกาฬสินธุ์ ตุลาคม 2569

ตารางที่ 3 สินค้าประมงที่สำคัญ ปี พ.ศ. 2570

ลำดับ	ชนิด	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่เพาะเลี้ยง		ปริมาณผลผลิต		ราคา/หน่วย (บาท)	มูลค่า (บาท)
			บ่อ/ กระชัง	ไร่	จำนวน	หน่วย		
1	กุ้งก้ามกราม	909		5,762.95	1,823.80	ตัน	250,000	455,950,000
2	ปลานิลใน กระชัง	428		167.79	17,270	ตัน	62,000	1,070,740,000
3	ปลาดุก	663		1,141.05	371.35	ตัน	58,000	21,538,300

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดกาฬสินธุ์ ตุลาคม 2569

1.6 สินค้าเด่น/สินค้า GI ของจังหวัด จำนวน 6 สินค้า แบ่งออกเป็น สินค้าเด่น จำนวน 2 สินค้า และสินค้า GI จำนวน 4 สินค้า ดังนี้

1.6.1 สินค้าเด่นของจังหวัด จำนวน 2 สินค้า ดังนี้

1) ปลานิลในกระชัง ลักษณะเด่น เลี้ยงในน้ำจืดขนาดใหญ่และไหลเวียนดีจากเขื่อนลำปาว ทำให้เนื้อปลาสด หวาน ไม่มีกลิ่นโคลน และเป็นสินค้าเศรษฐกิจที่สร้างรายได้สูงของจังหวัด พื้นที่เพาะเลี้ยงอำเภอ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอยางตลาด อำเภอสหัสขันธ์ อำเภอหนองกุงศรี และอำเภอห้วยเม็ก เกษตรกร 428 ราย จำนวน 167.79 ไร่ ผลผลิต 17,270 ตัน/ปี (ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดกาฬสินธุ์)

2) ปลาดุก ลักษณะเด่น เนื้อดี รสชาติอร่อย เนื้อแน่น ไม่เละเหมือนปลาดุกเทศแท้ๆ จึงเป็นที่นิยมในการบริโภคและส่งขายทั่วภาคอีสานและภูมิภาคอื่น ๆ พื้นที่เพาะเลี้ยงอำเภอ กมลาไสย อำเภอกุฉินารายณ์ อำเภอเขาวง อำเภอฆ้องชัย อำเภอดอนจาน อำเภอนาคู อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอยางตลาด

อำเภอร่องคำ อำเภอสมเด็จ อำเภอสหัสขันธ์ อำเภอหนองกุงศรี และอำเภอห้วยเม็ก เกษตรกร 663 ราย
จำนวน 1,140.05 ไร่ ผลผลิต 371.35 ตัน/ปี (ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดกาฬสินธุ์)

1.6.2 สินค้า GI ของจังหวัด จำนวน 4 สินค้า ดังนี้

1) ผ้าไหมแพรวากาฬสินธุ์ (PrawaKalasin Thai Silk) (เลขทะเบียน GI สข 50100021) ลักษณะเด่น ผ้าไหมที่ทอประดิษฐ์ลวดลายด้วยการขีด และการจก ใช้เส้นไหมตีเกลียวเป็นทั้งเส้นยืนและเส้นพุ่ง รวมทั้งเส้นไหมเพิ่มพิเศษ ทำให้เกิดลวดลายตามกรรมวิธีของชาวผู้ไทยจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลิตในพื้นที่อำเภอคำม่วง อำเภอสหัสขันธ์ อำเภอสมเด็จ และอำเภอสามชัย ของจังหวัดกาฬสินธุ์ เกษตรกร 259 ราย ปริมาณการผลิตประมาณ 3,680 ผืนต่อปี (ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดกาฬสินธุ์)

2) ข้าวเหนียวเขาวง (เลขทะเบียน GI สข 52100026) ลักษณะเด่น ปลูกในพื้นที่ที่เป็นดินภูเขาไฟเก่า ใช้พันธุ์ข้าวเหนียวกอเดียว ซึ่งเป็นข้าวพันธุ์เบา (ข้าวตอ) และ ข้าวเหนียว กข6 โดยข้าวเหนียวเขาวงมีความพิเศษคือมีความเหนียวนุ่มมีกลิ่นหอมไม่ติดมือเก็บความนุ่มไว้ได้นาน พื้นที่ปลูก 6 ตำบลของอำเภอเขาวง 2 ตำบลอำเภอกุฉินารายณ์ พื้นที่ตำบลนาโก และตำบลหนองห้าง และ 3 ตำบลของอำเภอนาคู พื้นที่ตำบลนาคู และตำบลบ่อแก้ว เกษตรกร 514 ราย ผลผลิต 1,754.75 ตัน/ปี (ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดกาฬสินธุ์)

3) พุทราณมบ้านโพน (Nom Ban Phon Jujube หรือ Put-sa Nom Ban Phon) (เลขทะเบียน GI สข 65100179) ลักษณะเด่น เป็นพุทราที่มีผลกลมหรือกลมรีผิวเปลือกมีสีเขียวอ่อน เปลือกบาง ก้านขั้วผลเป็นร่องลึก เนื้อละเอียด สีขาว ฉ่ำน้ำ กรอบ รสชาติหวาน พื้นที่ปลูกอำเภอสามชัย และอำเภอคำม่วง เกษตรกร 133 ราย ผลผลิต 4,088 ตัน/ปี (ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดกาฬสินธุ์)

4) กุ้งก้ามกรามกาฬสินธุ์ หรือ Kalasin Giant Freshwater Prawn หรือ Kung Kam Kram Kalasin (เลขทะเบียน GI สข 68100256) ลักษณะเด่น มีลักษณะ เน้นแน่น ตัวใส เนื้อกุ้งรสชาติหวาน ด้วยสภาพภูมิศาสตร์ที่อยู่ใกล้แหล่งน้ำ คือเขื่อนลำปาว ทำให้มีน้ำเพียงพอตลอดทั้งปีและเป็นน้ำที่สะอาดเหมาะสมในการเลี้ยงกุ้ง ประกอบกับดินเป็นดินทรายซึ่งแตกต่างจากการเลี้ยงกุ้งในภาคกลางซึ่งบ่อจะเป็นดินโคลน พื้นที่เพาะเลี้ยง ในพื้นที่ 18 อำเภอของจังหวัดกาฬสินธุ์ เกษตรกร 1,204 ราย ผลผลิต 3,280.64 ตัน/ปี (ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดกาฬสินธุ์)

1.7 สินค้า OTOP 10 อันดับแรกของจังหวัด

1) ชื่อสินค้า น้ำปลาร้า (เช่น แม่บุญล้ำ,แม่ปราณี) – เครื่องปรุงรสชื่อดังระดับประเทศ ผลิตจากปลาน้ำจืดที่ได้ในท้องถิ่น เช่นเขื่อนลำปาว,ลำน้ำชี (ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดกาฬสินธุ์)

2) ชื่อสินค้า กุ้งก้ามกราม ผลผลิตทางการเกษตร/การประมงชื่อดังของจังหวัดกาฬสินธุ์ มีขนาดใหญ่ เนื้อแน่น สดใหม่จากฟาร์มในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ (ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดกาฬสินธุ์)

3) ชื่อสินค้า ข้าวเหนียวเขาวง (GI) : ข้าวเหนียวพันธุ์พื้นเมืองขึ้นชื่อที่มีความนุ่ม หอม และได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จากอำเภอเขาวง (ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดกาฬสินธุ์)

4) ชื่อสินค้า มูทุบ / หมูเค็ม: ผลิตภัณฑ์แปรรูปเนื้อสัตว์ชื่อดังจากกลุ่มแปรรูปเนื้อสัตว์ ตำบลนาจารย์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ ได้รับการคัดสรรระดับ 4 ดาว (ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดกาฬสินธุ์)

5) ชื่อสินค้า ไส้กรอกปลา: ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากปลาท้องถิ่นของจังหวัดกาฬสินธุ์ รสชาติกลมกล่อม เป็นที่นิยมซื้อเป็นของฝาก (ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดกาฬสินธุ์)

6) ชื่อสินค้า พุทราหวานบ้านโพน (พุทราณมสด) : ผลไม้ขึ้นชื่อของอำเภอคำม่วงและอำเภอสามชัย มีลักษณะผลกรอบ ฉ่ำน้ำ และมีรสชาติหวาน (ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดกาฬสินธุ์)

7) ชื่อสินค้า มะม่วงมหาชนกกาฬสินธุ์: ผลไม้ส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่ของจังหวัด มีสีส้มสวยงาม และรสชาติหวานหอม (ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดกาฬสินธุ์)

8) ชื่อสินค้า ขนมหินไทยอบแห้ง (เช่น มิสเตอร์บ๊อบ) – เส้นขนมหินแห้งแปรรูปจากข้าวเจ้า (ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดกาฬสินธุ์)

9) ชื่อสินค้า ปลาต้ม ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากปลาหมักเปรี้ยวสูตรดั้งเดิมของท้องถิ่น ซึ่งเป็นของฝากยอดนิยม (ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดกาฬสินธุ์)

10) ชื่อสินค้า ไวน์หมากเมา” ผลผลิตหมากเมาจะถูกเก็บจากต้นธรรมชาติในเขตป่าชุมชนในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ตัวไวน์ที่ได้จะมีสีแดงเข้มคล้ายไวน์องุ่นต่างประเทศ มีรสชาติหอมละมุน กลมกล่อม (ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดกาฬสินธุ์)

1.8 โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

1.8.1 บ้านโพนแพง หมู่ที่ 4 ตำบลดินจี่ อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยเน้นการทำนาข้าวอินทรีย์ และมีกลุ่มอาชีพเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น กลุ่มวิสาหกิจชุมชนออมทรัพย์เพื่อการผลิต (ผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายย้อมคราม) และกองทุนชุมชนอื่นๆ กิจกรรมสำคัญ "นาอินทรีย์วิถีไทย ปลุกหัวใจใสรวงข้าว" มุ่งเน้นการพาผู้มาเยือนย้อนกลับไปสัมผัสรากเหง้าของวิถีชีวิตชาวนา คำม่วงที่ผูกพันกับผืนดิน นักท่องเที่ยวจะได้เรียนรู้กระบวนการทำนาแบบประณีตที่ไม่ใช้สารเคมี แต่เน้นการใช้ปุ๋ยหมักทางชีวภาพและการรักษาระบบนิเวศตามธรรมชาติไฮไลต์อยู่ที่การลงพื้นที่นาเพื่อศึกษาความแตกต่างของสายพันธุ์ข้าวพื้นเมืองที่มีสารอาหารสูงและกลิ่นหอมเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของดินบ้านโพนแพง ผู้เข้าร่วมจะได้ฝึกทักษะการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์และการสังเกตความพร้อมของรวงข้าว

1.8.2 ชุมชนภูไทบ้านกุดตาไถ่ ตำบลสายนาวัง อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ กิจกรรมสำคัญ "ยาต้มสมุนไพรพื้นบ้าน" ลักษณะเด่นของ โปรแกรมยาต้มสมุนไพรพื้นบ้าน ได้แก่ ใช้สมุนไพรท้องถิ่นตามภูมิปัญญาชาวบ้านเรียนรู้สรรพคุณและวิธีต้มยาแบบดั้งเดิม เน้นการดูแลสุขภาพตามธรรมชาติสะท้อนวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชน และ "ข้าวโล้งมะอู" ลักษณะเด่นของข้าวโล้งมะอู เป็นอาหารพื้นบ้านดั้งเดิมของชุมชนบ้านกุดตาไถ่ทำจากข้าวพื้นถิ่น นำไปคั่วจนมีกลิ่นหอม รสชาติหวาน แต่มีเอกลักษณ์เฉพาะ สะท้อนภูมิปัญญาและวิถีชีวิตท้องถิ่น

(ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดกาฬสินธุ์)

1.9 องค์การและเครือข่ายภาคการเกษตร

1.9.1 สหกรณ์การเกษตร

1) จำนวนสหกรณ์การเกษตรในจังหวัด 45 สหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ 138,732 ราย

2) การจัดชั้นมาตรฐานคุณภาพสหกรณ์ในจังหวัด

2.1) ระดับชั้น 1 จำนวน 10 สหกรณ์

2.2) ระดับชั้น 2 จำนวน 16 สหกรณ์

2.3) ระดับชั้น 3 จำนวน 19 สหกรณ์

2.4) ไม่ผ่าน จำนวน - สหกรณ์

3) มูลค่าธุรกิจสหกรณ์ 3,476 ล้านบาท

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาฬสินธุ์, ตุลาคม 2569

1.9.2 กลุ่มเกษตรกร

1) จำนวนกลุ่มเกษตรกรในจังหวัด 63 กลุ่มเกษตรกร สมาชิกกลุ่มเกษตรกร 6,629 ราย

2) การจัดชั้นมาตรฐานคุณภาพกลุ่มเกษตรกรในจังหวัด

2.1) ระดับชั้น 1 จำนวน - กลุ่มเกษตรกร

- 2.2) ระดับชั้น 2 จำนวน 29 กลุ่มเกษตรกร
 2.3) ระดับชั้น 3 จำนวน 34 กลุ่มเกษตรกร
 2.4) ไม่ผ่าน จำนวน - กลุ่มเกษตรกร

3) มูลค่าธุรกิจกลุ่มเกษตรกร 314 ล้านบาท

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาฬสินธุ์, ตุลาคม 2569

1.9.3 อาสาสมัครเกษตร

- 1) อาสาสมัครเกษตรรายบุคคล สาขา เกษตรหมู่บ้าน จำนวน 1,745 คน
- 2) อาสาสมัครเกษตรรายบุคคล สาขา อาสาสมัครฝนหลวง จำนวน 32 คน
- 3) อาสาสมัครเกษตรรายบุคคล สาขา ครูบัญชีอาสา จำนวน 131 คน
- 4) อาสาสมัครเกษตรรายบุคคล สาขา ประมงอาสา จำนวน 90 คน
- 5) อาสาสมัครเกษตรรายบุคคล สาขา หมอдинอาสา จำนวน 1,748 คน
- 6) อาสาสมัครเกษตรรายบุคคล สาขา อาสาสมัครสหกรณ์ จำนวน 119 คน
- 7) อาสาสมัครเกษตรรายบุคคล สาขา อาสาสมัครชลประทาน จำนวน 107 คน
- 8) อาสาสมัครเกษตรรายบุคคล สาขา เศรษฐกิจการเกษตร จำนวน 21 คน
- 9) อาสาสมัครเกษตรรายบุคคล สาขา อาสาสมัครปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำนวน 142 คน
- 10) อาสาสมัครเกษตรรายบุคคล สาขา ชาวนาอาสา จำนวน 1 คน
- 11) อาสาสมัครเกษตรรายบุคคล สาขา ครูยางอาสา จำนวน 60 คน
- 12) อาสาสมัครเกษตรรายบุคคล สาขา สารวัตรเกษตรอาสา จำนวน 268 คน
- 13) อาสาสมัครเกษตรรายบุคคล สาขา หมอใหม่อาสา จำนวน 5 คน
- 14) อาสาสมัครเกษตรรายบุคคล สาขา อาสาปศุสัตว์ จำนวน 1,830 คน

2. ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัด

2.1 พื้นที่การทำเกษตรอินทรีย์ รวม 9,901.36 ไร่ เกษตรกร 1,147 ราย 1,194 แปลง รับรองแล้ว 9,864.87 ไร่ เกษตรกร 1,105 ราย/แปลง รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัด

ลำดับ	ชนิดสินค้า	เกษตรกร (ราย)	แปลง	ฟาร์ม	พื้นที่ (ไร่)
1	สินค้า ข้าว				
	ข้าว T1 (เตรียมความพร้อม)				
	ข้าว T2 (ปรับเปลี่ยน)				
	รับรองแล้ว	1081	1127		9,638.25
2	พืชอื่น ๆ				
	เตรียมความพร้อม				
	ปรับเปลี่ยน	26	26		19.49
	รับรองแล้ว	18	18		166.62

ลำดับ	ชนิดสินค้า	เกษตรกร (ราย)	แปลง	ฟาร์ม	พื้นที่ (ไร่)
3	ประมง				
	เตรียมความพร้อม	10	10	10	10
	ปรับเปลี่ยน	7	7	7	7
	รับรองแล้ว	5	5	5	5
4	ปศุสัตว์ โคเนื้อและพืชอาหารสัตว์				
	เตรียมความพร้อม				
	ปรับเปลี่ยน				
	รับรองแล้ว	1	1	1	55
รวมพื้นที่เกษตรกรอินทรีย์ที่รับรองแล้วทั้งสิ้น		1,105	1,151	6	9,864.87

ที่มา : ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวกาฬสินธุ์/ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาฬสินธุ์/ประมงจังหวัดกาฬสินธุ์/ปศุสัตว์จังหวัดกาฬสินธุ์/ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์กาฬสินธุ์

2.2 การรับรอง GAP ด้านข้าว พืช ประมง และปศุสัตว์ ด้านข้าว เกษตรกร จำนวน 712 ราย 713 แปลง พื้นที่ 10,618 ไร่ พืชอื่นๆ เกษตรกร จำนวน 2,037 ราย 2,037 แปลง พื้นที่ 8,492.33 ไร่ ด้านประมง เกษตรกร จำนวน 294 ราย พื้นที่ 393 ไร่ และด้านปศุสัตว์ เกษตรกร จำนวน 126 ราย 126 ฟาร์ม รายละเอียดดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การรับรอง GAP ด้านข้าว พืช ประมง และปศุสัตว์

ลำดับ	ชนิดสินค้า	เกษตรกร (ราย)	แปลง	ฟาร์ม	พื้นที่ (ไร่)
1	พืชอื่น ๆ	2,037	2,037		8,492.33
2	ข้าว	712	713		10,618
3	ประมง	294	294	294	393
4	ปศุสัตว์	125		125	
	ปศุสัตว์ (หญ้าแพนโกลา)	1	2	1	12

ที่มา : ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวกาฬสินธุ์/ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาฬสินธุ์/ประมงจังหวัดกาฬสินธุ์/ปศุสัตว์จังหวัดกาฬสินธุ์/ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์กาฬสินธุ์

3. งบประมาณ ปี 2570 รวมทั้งสิ้น 51.757 ล้านบาท

3.1 งบประมาณของส่วนราชการต้นสังกัด (Function Base)

1) งบประมาณรวมทั้งสิ้น 43.863 ล้านบาท ผลการเบิกจ่าย 0.308 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.703 จำแนกเป็น งบดำเนินงาน 11.907 ล้านบาท งบลงทุน 29.596 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่น 0.692 ล้านบาท

2) ผลการดำเนินงาน/ผลการปฏิบัติราชการสำคัญ (แผนงานโครงการจำแนกตามพืช ปศุสัตว์ ประมง กลุ่ม/สหกรณ์ ชลประทาน)

2.1) ด้านพืช จำนวน 9 โครงการ

(1) โครงการส่งเสริมการจัดการสวนยางอารยเกษตร เป้าหมาย 450 ไร่ ผลสำเร็จที่สำคัญ ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพในสวนยาง เพิ่มรายได้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง

(2) โครงการโหนดต้นยางพารา ผลสำเร็จที่สำคัญ เพื่อนำไปเป็นหลักประกันต้นยางพารา

(3) โครงการส่งเสริม สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางเพื่อการปลูกแทน เป้าหมาย 196 ไร่ ผลสำเร็จที่สำคัญ เพื่อสนับสนุนด้านเงินทุนและปัจจัยการผลิตให้เกษตรกรในการปลูกแทน ด้วยยางพาราและไม่ยืนต้นชนิดอื่นที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ

(4) โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ กิจกรรม : ชุมชนนวัตกรรมวิชาการ เกษตร กิจกรรม : ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

เป้าหมาย

1. การนำผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ กาฬสินธุ์โมเดล: ชุมชนนวัตกรรม การขับเคลื่อนเทคโนโลยีการผลิตมันสำปะหลังพร้อมใช้ การนำผลงานวิจัยถ่ายทอดสู่กลุ่มเป้าหมาย 1 แห่ง

2. ผลิตปัจจัยการผลิตสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ

ผลสำเร็จที่สำคัญ ยกระดับคุณภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญในพื้นที่ด้วย นวัตกรรมและเทคโนโลยีการผลิตของกรมวิชาการเกษตร

(5) โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร กิจกรรม : จัด ทะเบียน ตรวจสอบ รับรอง แหล่งผลิตพืช GAP/GAP Plus กิจกรรม : ตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์

เป้าหมาย

1. ตรวจประเมินเพื่อการรับรองแหล่งผลิตพืช GAP ตรวจติดตาม ตรวจสอบอายุ ตรวจ รับรองแปลงที่ยังไม่ได้การรับรอง จำนวน 1,250 แปลง

2. ตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (มกษ.9000) ตรวจระยะปรับเปลี่ยน/ตรวจ แปลงใหม่/ต่ออายุ/ตรวจติดตาม ตรวจรับรองแหล่งผลิต/ตรวจรับรองโรงคัดบรรจุ การรวบรวม การแปรรูป จำนวน 66 แปลง

ผลสำเร็จที่สำคัญ ยกระดับสินค้าเกษตรในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ให้มีคุณภาพและ ความปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP พืช หรือ พืชอินทรีย์

(6) โครงการขับเคลื่อนภารกิจ ควบคุมกำกับ ดูแลการดำเนินการตามกฎหมาย กิจกรรม : ควบคุม กำกับ ดูแล การดำเนินการตามกฎหมายที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบเพื่อยกระดับคุณภาพสินค้า เกษตรและปัจจัยการผลิต

เป้าหมาย

1. การบริการตรวจสอบสิ่งเจือปนในสินค้าเกษตรและปัจจัยการผลิต ตรวจสอบสินค้าเกษตร และปัจจัยการผลิต ที่วางจำหน่ายในร้านจำหน่ายและร้านที่เข้าร่วมโครงการ Q-Shop ในพื้นที่ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 180 ราย

2. การบริการตรวจสอบสิ่งเจือปนในสินค้าเกษตรและปัจจัยการผลิต ตรวจสอบสินค้าเกษตร และปัจจัยการผลิตจากแหล่งผลิตในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 24 ราย

3. ให้บริการออกใบอนุญาตตาม พ.ร.บ. 6 ฉบับ ใบรับรองสุขอนามัยพืช (PC) และ ใบรับรอง Health Certification การออกใบอนุญาตขายปุ๋ย ตาม พ.ร.บ.ปุ๋ย 2518 จำนวน 350 ฉบับ

4. ให้บริการออกใบอนุญาตตาม พ.ร.บ. 6 ฉบับ ใบรับรองสุขอนามัยพืช (PC) และ ใบรับรอง Health Certification การออกใบอนุญาตขายเมล็ดพันธุ์ควบคุม ตาม พ.ร.บ.พันธุ์พืช 2518 จำนวน 300 ฉบับ

5. ให้บริการออกใบอนุญาตตาม พ.ร.บ. 6 ฉบับ ใบรับรองสุขอนามัยพืช (PC) และ ใบรับรอง Health Certification การออกใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตราย ตาม พ.ร.บ. วัตถุอันตราย 2535 จำนวน 200 ฉบับ

ผลสำเร็จที่สำคัญ ยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรและปัจจัยการผลิตในพื้นที่

(7) โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กิจกรรม : การส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เป้าหมาย จำนวน 1 โครงการ พื้นที่แปลงเรียนรู้ 13.75 ไร่ เกษตรกรขยายผล 22 ราย

ผลสำเร็จที่สำคัญ พัฒนาศักยภาพ ศพก. ให้เป็นศูนย์เรียนรู้ด้านพืชของกรมวิชาการ เกษตรในระดับพื้นที่ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืชและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรให้เกษตรกร จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ พัฒนาศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชและให้บริการด้านวิชาการเกษตร

(8) โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร กิจกรรม : ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร

เป้าหมาย จำนวน 30 ราย

ผลสำเร็จที่สำคัญ พัฒนาอาชีพราษฎรที่ได้รับการจัดสรรที่ดินทำกินในพื้นที่ คทช. พัฒนาอาชีพราษฎรที่ได้รับการจัดสรรที่ดินทำกินในพื้นที่ คทช. ติดตาม/ประเมินผลการดำเนินงาน พัฒนาอาชีพราษฎรที่ได้รับการจัดสรรที่ดินทำกินในพื้นที่ คทช.

(9) โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรม : พัฒนาศักยภาพเกษตรกรเครือข่าย ศพก.

เป้าหมาย จำนวน 1 ศพก.

ผลสำเร็จที่สำคัญ พัฒนาศักยภาพ ศพก. ให้เป็นศูนย์เรียนรู้ด้านพืชของกรมวิชาการ เกษตรในระดับพื้นที่ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืชและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรให้เกษตรกร จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ พัฒนาศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชและให้บริการด้านวิชาการเกษตร

2.2) ด้านปศุสัตว์ จำนวน 17 โครงการ

(1) แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน โครงการพัฒนาศักยภาพการปศุสัตว์ กิจกรรมลดต้นทุนการผลิตน้ำนมดิบในฟาร์มโคนม เป้าหมาย เพิ่มประสิทธิภาพฟาร์มโคนมด้วยการบันทึกข้อมูลและการใช้เกณฑ์เปรียบเทียบประสิทธิภาพการทำฟาร์มโคนม 3 ราย ผลสำเร็จที่สำคัญ เพื่อลดต้นทุนการผลิตน้ำนมดิบในฟาร์มโคนมและเพิ่มประสิทธิภาพฟาร์มโคนมด้วยการบันทึกข้อมูลและการใช้เกณฑ์เปรียบเทียบประสิทธิภาพการทำฟาร์มโคนม

(2) โครงการพัฒนาเกษตรกรมัยยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมการทำปศุสัตว์อินทรีย์ เป้าหมาย ส่งเสริมเกษตรกร 12 ราย ผลสำเร็จที่สำคัญ เพื่อส่งเสริมการทำเกษตรด้านปศุสัตว์

(3) โครงการจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรแห่งชาติ (National Agricultural Big Data Center) เป้าหมาย 52,400 ราย ผลสำเร็จที่สำคัญ ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

(4) โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ภายใต้โครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เป้าหมาย ส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ภายใต้โครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ 1 กลุ่ม ผลสำเร็จที่สำคัญ ส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ภายใต้โครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

(5) โครงการแผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันผลผลิตพัฒนาศักยภาพการปศุสัตว์ กิจกรรมขยายสัตว์พันธุ์ดีด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ เป้าหมาย บริการผสมเทียม 3,880 ตัว

จำนวนปศุสัตว์ที่ตั้งท้องจากการผสมเทียม 2,561 ตัว จำนวนปศุสัตว์ที่ผลิตได้จากการผสมเทียม 2,328 ตัว
ผลสำเร็จที่สำคัญ เพื่อแก้ไข/พัฒนาพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันผลผลิตพัฒนาศักยภาพ
การปศุสัตว์

(6) โครงการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและพัฒนาสุขภาพสัตว์ กิจกรรมการพัฒนา
สุขภาพสัตว์ เป้าหมาย เพิ่มศักยภาพการฉีดวัคซีนควบคุม ป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย 194,370 ตัว
การทดสอบโรค และเฝ้าระวังฯ บลูทังก์/วัวบ้า/CAE/Bruceellosis (การเฝ้าระวังโรควัวบ้า 10 ตัวอย่าง)
(การทดสอบโรค Bruceellosis 430 ตัวอย่าง)เสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคในสัตว์ปีกและการณรงค์ทำความสะอาด
พื้นที่เสี่ยง 592,000 ตัว จำนวนสัตว์ที่ได้รับบริการพัฒนาสุขภาพสัตว์ 58,200 ตัว ผลสำเร็จที่สำคัญ เพื่อเฝ้า
ระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและพัฒนาสุขภาพสัตว์ในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์

(7) โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กิจกรรมโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ
เป้าหมาย ออกพื้นที่ให้บริการด้านปศุสัตว์ 4 แห่ง จำนวนเกษตรกรเข้าร่วมกิจกรรม 120 ราย พื้นที่จังหวัด
กาฬสินธุ์ ผลสำเร็จที่สำคัญออกพื้นที่ให้บริการด้านปศุสัตว์

(8) โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กิจกรรมเสริมสร้างทุนทางสังคม โครงการ
ธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ เป้าหมาย ออกพื้นที่ติดตามและให้คำแนะนำเกษตรกรที่เข้า
โครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ พื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ 12 ครั้ง ผลสำเร็จที่สำคัญ
ออกพื้นที่ติดตามและให้คำแนะนำเกษตรกรที่เข้าโครงการธนาคารโค-กระบือฯ

(9) โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กิจกรรมสนับสนุนโครงการสัตว์ปลอดโรค
คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า เป้าหมาย ฆ่าตัดทำหมันสุนัข แมว 1,100 ตัว อบรมอาสาโรคพิษสุนัขบ้า
ติดตามประสานงาน 180 ราย ติดตามประสานงาน อปท.พื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ 149 แห่ง ผลสำเร็จที่สำคัญออก
เพื่อให้พื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ สัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า

(10) โครงการแผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก โครงการพัฒนา
เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) เป้าหมาย พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง 10 ราย ผลสำเร็จที่สำคัญ
เพื่อส่งเสริม/พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง

(11) โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมศูนย์
เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เป้าหมาย พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
สินค้าเกษตรด้านปศุสัตว์ 18 ศูนย์ และฝึกเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ผ่านศูนย์เครือข่าย 20 ราย ผลสำเร็จที่สำคัญ
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

(12) โครงการพัฒนาอาหารสัตว์

เป้าหมาย

- 1) ผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์ จำนวน 90,175 กิโลกรัม
- 2) ผลิตเสบียงสัตว์ 80,000 กิโลกรัม
- 3) ส่งเสริมการผลิตพืชอาหารสัตว์จำหน่ายในเกษตรกร 80 ราย
- 4) ผลิตพืชอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุนการผลิตปศุสัตว์ 37,400 กิโลกรัม
ผลสำเร็จที่สำคัญ เพื่อพัฒนาความมั่นคงด้านอาหารสัตว์
- 1) ผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์ จำนวน ---- กิโลกรัม
- 2) ผลิตเสบียงสัตว์ ----- กิโลกรัม
- 3) ส่งเสริมการผลิตพืชอาหารสัตว์จำหน่ายในเกษตรกร --- ราย
- 4) ผลิตพืชอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุนการผลิตปศุสัตว์ --- กิโลกรัม

(13) โครงการความหลากหลายทางชีวภาพด้านปศุสัตว์ เป้าหมาย ปรับปรุงพันธุ์และอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพพืชอาหารสัตว์ ผลสำเร็จที่สำคัญ อนุรักษ์พันธุ์พืชอาหารสัตว์พันธุ์ดีในท้องถิ่น 40 สายพันธุ์ ป้องกันการขาดแคลนพันธุ์พืชอาหารสัตว์

(14) โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เป้าหมาย ส่งเสริมและตรวจรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับหญ้าแพงโกลา และพืชอาหารสัตว์ ภายในหน่วยงาน 1 แปลง และเกษตรกร 1 ราย ผลสำเร็จที่สำคัญ รับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับหญ้าแพงโกลา ภายในหน่วยงาน 1 แปลง และ ตรวจรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับหญ้าแพงโกลา ในเกษตรกร 1 ราย คุณภาพหญ้าแพงโกลาสำหรับการผลิตปศุสัตว์

(15) โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร เป้าหมาย สร้างฟาร์มต้นแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปศุสัตว์ 10 ฟาร์ม และ พัฒนาดันแบบแปลงพืชอาหารสัตว์ในชุมชน 1 แห่ง ผลสำเร็จที่สำคัญ สร้างฟาร์มต้นแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปศุสัตว์ 10 ฟาร์ม และ พัฒนาดันแบบแปลงพืชอาหารสัตว์ในชุมชน 1 แห่ง เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าปศุสัตว์

(16) โครงการพัฒนาเกษตรกรมัยยืน เป้าหมาย สร้างศูนย์ต้นแบบปศุสัตว์อินทรีย์ 1 แห่ง ผลสำเร็จที่สำคัญ สร้างศูนย์ต้นแบบปศุสัตว์อินทรีย์ภายในหน่วยงาน 1 แห่ง เพื่อความปลอดภัยด้านสินค้าปศุสัตว์

(17) โครงการเพิ่มศักยภาพด้านอาหารสัตว์ เป้าหมาย เชื่อมโยงเครือข่ายผู้ผลิตพืชอาหารสัตว์ 1 เครือข่าย ผลสำเร็จที่สำคัญ สร้างเครือข่ายผู้ผลิตพืชอาหารสัตว์ 1 เครือข่าย สร้างห่วงโซ่อุปทานด้านพืชอาหารสัตว์

2.3) ด้านดิน จำนวน 6 โครงการ 13 กิจกรรม

(1) กิจกรรมหลักที่ 6 ส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน เป้าหมาย 7,000 ราย ผลสำเร็จที่สำคัญ เกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน จำนวน 7,000 ราย เพื่อแก้ไขปัญหาการปรับปรุงและฟื้นฟูคุณภาพดิน

(2) กิจกรรมหลักที่ 8 การยกระดับการพัฒนาหมอดินอาสาเพื่อมีส่วนร่วมและต่อยอดศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน เป้าหมาย 360 ราย ผลสำเร็จที่สำคัญ **เชิงปริมาณ** : จำนวนหมอดินอาสาได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน 360 ราย **เชิงคุณภาพ** : หมอดินอาสาที่ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน นำความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินไปใช้ในการผลิตทางการเกษตร ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80

(3) กิจกรรมหลักที่ 12 ปรับปรุงคุณภาพดินในพื้นที่ดินปัญหา เป้าหมาย 1,800 ไร่ ผลสำเร็จที่สำคัญ **เชิงปริมาณ** : พื้นที่ทางการเกษตรได้รับการปรับปรุงคุณภาพดิน 1,800 ไร่ **เชิงคุณภาพ** : พื้นที่ทางการเกษตรที่ได้รับการปรับปรุงคุณภาพดินสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

(4) กิจกรรมหลักที่ 13 ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน เป้าหมาย 11,640 ไร่ ผลสำเร็จที่สำคัญ **เชิงปริมาณ** : หญ้าแฝกที่มีการผลิตและปลูกในพื้นที่ทางการเกษตรสามารถป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน จำนวน 4,360,000 กล้า **เชิงคุณภาพ** : พื้นที่การเกษตรที่ได้รับการอนุรักษ์ปรับปรุง และฟื้นฟู ด้วยการปลูกหญ้าแฝกสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตได้ตามศักยภาพ ร้อยละ 80

(5) กิจกรรมหลักที่ 14 ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

(6) กิจกรรมหลักที่ 15 การปรับเปลี่ยนพืชเศรษฐกิจ เป้าหมาย 1,300 ไร่

(7) กิจกรรมหลักที่ 16 การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจ เป้าหมาย 200 ไร่ ผลสำเร็จที่สำคัญ **เชิงปริมาณ** : พื้นที่การเกษตรได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุง และฟื้นฟู เพื่อยกระดับสินค้าเกษตร จำนวน 200 ไร่ **เชิงคุณภาพ** : พื้นที่ทางการเกษตรสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างเหมาะสมร้อยละ 80

(8) กิจกรรมหลักที่ 17 การพัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่จัดการปัญหาที่ดินทำกิน เป้าหมาย 200 ไร่ ผลสำเร็จที่สำคัญ **เชิงปริมาณ** : พื้นที่การเกษตรได้รับการอนุรักษ์ ปรับปรุง ฟื้นฟู เพื่อจัดการปัญหาที่ดินทำกิน จำนวน 200 ไร่ **เชิงคุณภาพ** : พื้นที่ทางการเกษตรสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างเหมาะสมร้อยละ 80

(9) กิจกรรมหลักที่ 18 ส่งเสริมเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS) เป้าหมาย 110 ไร่ ผลสำเร็จที่สำคัญ **เชิงปริมาณ** : พื้นที่การเกษตรมีการผลิตเกษตรอินทรีย์ที่มีคุณภาพและเหมาะสม จำนวน 110 ไร่ **เชิงคุณภาพ** : เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความพร้อมและสามารถผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) ร้อยละ 20

(10) กิจกรรมหลักที่ 26 การพัฒนาพื้นที่เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินสำหรับเกษตรรายแปลง เป้าหมาย 5 แห่ง ผลสำเร็จที่สำคัญ **เชิงปริมาณ** : เกษตรกรได้รับการพัฒนาแหล่งน้ำสำหรับทำการเกษตร จำนวน 5 ราย **เชิงคุณภาพ** : พื้นที่ทางการเกษตรได้รับประโยชน์จากการพัฒนาแหล่งน้ำสำหรับทำการเกษตรได้อย่างเหมาะสม ไม่น้อยกว่า 150 ไร่

(11) กิจกรรมหลักที่ 28 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา ขนาด 1,260 ลบ.ม เป้าหมาย 669 บ่อ ผลสำเร็จที่สำคัญ **เชิงปริมาณ** : แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานได้รับการก่อสร้างจำนวน 669 บ่อ **เชิงคุณภาพ** : พื้นที่ทางการเกษตรได้รับประโยชน์จากการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ไม่น้อยกว่า 1,338 ไร่

(12) กิจกรรมหลักที่ 30 พัฒนาเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร/ศูนย์เครือข่าย เป้าหมาย จำนวน 18 ศูนย์ ผลสำเร็จที่สำคัญ **เชิงปริมาณ** : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร/ศูนย์เครือข่าย ที่มีกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินร่วมดำเนินการจำนวน 18 ศูนย์ **เชิงคุณภาพ** : เกษตรกรที่เข้ารับบริการจากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรสามารถนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมได้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85

(13) กิจกรรมหลักที่ 34 ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป้าหมาย จำนวน 240 ไร่ ผลสำเร็จที่สำคัญ **เชิงปริมาณ** : พื้นที่การเกษตรในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูและปรับปรุงบำรุงดิน จำนวน 240 ไร่ **เชิงคุณภาพ** : พื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ได้รับการพัฒนาให้สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ร้อยละ 80

3.2 งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (Area Base)

1) งบประมาณรวมทั้งสิ้น 7,894,100 ล้านบาท ผลการเบิกจ่าย - ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ - จำแนกเป็น งบดำเนินงาน 7,894,100 ล้านบาท

2) ผลการดำเนินงาน/ผลการปฏิบัติราชการสำคัญ (แผนงานโครงการจำแนกตามพืช ปศุสัตว์ ประมง กลุ่ม/สหกรณ์ ชลประทาน)

2.1) ด้านพืช จำนวน 3 โครงการ

(1) โครงการกาฬสินธุ์กรีนมาร์เก็ต ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG เป้าหมาย

(2) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจหลัก สร้างความมั่นคงเศรษฐกิจฐาน

(3) โครงการโครงการส่งเสริมการปลูกไม้ผล

4. สถานการณ์การผลิตและราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญ

4.1 สินค้าเกษตร

1) สินค้ายางพารา พื้นที่เพาะปลูก 164,266 ไร่ คาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาด ในช่วงเดือน ตุลาคม 2569 จำนวน คิดเป็นร้อยละ 8 ของผลผลิตในรอบการผลิต รายละเอียดดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การคาดการณ์ผลผลิต ยางพารา ที่จะออกสู่ตลาด

เดือน	ปี พ.ศ. 2569			ปี พ.ศ. 2570								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
ผลผลิต (ตัน)	12,121	13,636	15,151	16,666	15,151	7,575	6,060	9,091	12,121	13,636	15,151	15,151
ราคา/หน่วย	48,000	49,000	48,000	49,000	50,000	52,000	52,000	50,000	48,000	47,000	48,000	48,000

กรณีไม่เกิดความเสียหายจากภัยแล้ง/ภาวะฝนทิ้งช่วง คาดว่ามีปริมาณผลผลิตทั้งหมด ประมาณ 12,121 ตัน ผลผลิตเฉลี่ย 209 กก./ไร่ คาดว่าจะออกสู่ตลาดประมาณ 12,121 ตัน คิดเป็นร้อยละ 100 ของผลผลิตทั้งหมด

2) สินค้ากุ้งก้ามกราม พื้นที่เพาะปลูก 5,762.95 ไร่ คาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาด ในช่วงเดือน ตุลาคม 2569 จำนวน 171 ตัน คิดเป็นร้อยละ 10.21 ของผลผลิตในรอบการผลิต รายละเอียดดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 การคาดการณ์ผลผลิต กุ้งก้ามกราม ที่จะออกสู่ตลาด

เดือน	ปี พ.ศ. 2569			ปี พ.ศ. 2570								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
ผลผลิต (ตัน)	171	183	232.6	156.8	96	96	280.6	87	87	85	95.5	105
ราคา/หน่วย	250,000	250,000	250,000	250,000	250,000	250,000	250,000	250,000	250,000	250,000	250,000	250,000

กรณีไม่เกิดความเสียหายจากภัยแล้ง/ภาวะฝนทิ้งช่วง คาดว่ามีปริมาณผลผลิตทั้งหมด ประมาณ 171 ตัน คาดว่าจะออกสู่ตลาดประมาณ 171 ตัน คิดเป็นร้อยละ 100 ของผลผลิตทั้งหมด

3) สินค้าปาล์มน้ำมันในกระชัง พื้นที่เพาะปลูก 167.79 ไร่ คาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาด ในช่วงเดือน ตุลาคม 2569 จำนวน 1,520 ตัน คิดเป็นร้อยละ 9.13 ของผลผลิตในรอบการผลิต รายละเอียดดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 การคาดการณ์ผลผลิต ปลานิลในกระชัง ที่จะออกสู่ตลาด

เดือน	ปี พ.ศ. 2569			ปี พ.ศ. 2570								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
ผลผลิต (ตัน)	1,520	1,540	2,400	1,770	810	970	2,700	960	930	930	950	1,180
ราคา/หน่วย	68,000	68,000	68,000	68,000	68,000	68,000	68,000	68,000	68,000	68,000	68,000	68,000

กรณีไม่เกิดความเสียหายจากภัยแล้ง/ภาวะฝนทิ้งช่วง คาดว่ามีปริมาณผลผลิตทั้งหมด ประมาณ 1,520 ตัน คาดว่าจะออกสู่ตลาดประมาณ 1,520 ตัน คิดเป็นร้อยละ 100 ของผลผลิตทั้งหมด

4) สินค้าปลาดุก พื้นที่เพาะปลูก 1,141.05 ไร่ คาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาด ในช่วงเดือน ตุลาคม 2569 จำนวน 28.2 ตัน คิดเป็นร้อยละ 7.14 ของผลผลิตในรอบการผลิต รายละเอียดดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 การคาดการณ์ผลผลิต ปลาดุก ที่จะออกสู่ตลาด

เดือน	ปี พ.ศ. 2569			ปี พ.ศ. 2570								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
ผลผลิต (ตัน)	28.2	28	45.1	46.1	26.2	26.15	65.5	25.9	25.1	25	25.1	28.7
ราคา/หน่วย	67,000	67,000	67,000	67,000	67,000	67,000	67,000	67,000	67,000	67,000	67,000	67,000

กรณีไม่เกิดความเสียหายจากภัยแล้ง/ภาวะฝนทิ้งช่วง คาดว่ามีปริมาณผลผลิตทั้งหมด ประมาณ 28.2 ตัน คาดว่าจะออกสู่ตลาดประมาณ 28.2 ตัน คิดเป็นร้อยละ 100 ของผลผลิตทั้งหมด

6. สถานการณ์และการช่วยเหลือภัยพิบัติด้านเกษตร

6.1 พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง/อุทกภัย (ล่อแหลมและเปราะบาง)

พื้นที่ปลูกข้าว จำนวน 17 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอกมลาไสย อำเภอมืองกาฬสินธุ์ อำเภอ ยางตลาด อำเภอฆ้องชัย อำเภอร่องคำ อำเภอห้วยเม็ก อำเภอกุฉินารายณ์ อำเภอห้วยผึ้ง อำเภอนาคู อำเภอ ท่าคันโท อำเภอดอนจาน อำเภอสมเด็จ อำเภอนามน อำเภอเขาวง อำเภอสหัสขันธ์ อำเภอหนองกุงศรี และ อำเภอม่วงสามสิบ ขนาดพื้นที่ 125,000 ไร่

การดำเนินการเพื่อเตรียมรับมือสถานการณ์อุทกภัย ภัยแล้ง และฝนทิ้งช่วง ในพื้นที่จังหวัด กาฬสินธุ์ โดยกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานในการป้องกันเพื่อลดความเสี่ยง และบรรเทาผลกระทบจาก สถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร รวมทั้งเตรียมความพร้อมให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบูรณาการ ให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบอย่างเป็นระบบ รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1) การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร การแจ้งเตือนภัย การเฝ้าระวังสถานการณ์ การประเมินสถานการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในพื้นที่ และการปรับปรุงข้อมูลเกษตรกร ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน สื่อวิทยุ สื่อออนไลน์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เครือข่ายอาสาสมัครเกษตร และการลง พื้นที่ชี้แจงเกษตรกรในพื้นที่

2) การสร้างการรับรู้แผนเผชิญเหตุ การจัดทำแผนที่ความเสี่ยงด้านอุทกภัย ภัยแล้ง และฝนทิ้งช่วง ให้กับหน่วยงานในระดับพื้นที่รับทราบและสามารถปฏิบัติได้เมื่อเกิดสาธารณภัย

3) การสำรวจพื้นที่ที่ขาดแคลนน้ำในพื้นที่การเกษตร เพื่อให้ทราบเป้าหมายในการสนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกรจากหน่วยงานท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4) การติดตามและเฝ้าระวังการเกิดภัยธรรมชาติในพื้นที่ เพื่อความรวดเร็วในการสำรวจความเสียหาย การรายงานความเสียหาย และการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่เกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติอย่างทันท่วงที

5) การให้คำแนะนำเกษตรกรในการดูแลรักษาผลผลิตทางการเกษตรที่อาจได้รับผลกระทบจากสถานการณ์อุทกภัย ภัยแล้ง หรือฝนทิ้งช่วง และการจัดการก่อนเกิดภัย

ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. 2569 จังหวัดกาฬสินธุ์ไม่มีพื้นที่ประสบอุทกภัยด้านการเกษตร

6.2 ผลการเฝ้าระวังโรคและแมลงศัตรูสำคัญ

ในปี พ.ศ. 2569 ไม่พบการระบาดของโรคหรือแมลงศัตรูพืชที่สำคัญ ทั้งนี้ สำนักงานเกษตร และสหกรณ์จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเกษตรจังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานประมงจังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดกาฬสินธุ์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาฬสินธุ์ ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวกาฬสินธุ์ ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ และสำนักงานเกษตรอำเภอทั้ง 18 อำเภอ ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร การแจ้งเตือนภัยการระบาดของโรคและแมลง คำแนะนำในการป้องกันและดูแลรักษาผลผลิตทางการเกษตร ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน สื่อวิทยุ สื่อออนไลน์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เครือข่ายอาสาสมัครเกษตร และการลงพื้นที่ชี้แจงเกษตรกรในพื้นที่

6.3 การช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ

ในปี พ.ศ. 2569 จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่มีพื้นที่ประสบสาธารณภัยด้านการเกษตร

7. ปัญหา/ข้อเรียกร้องที่เกิดขึ้นในจังหวัด/แนวทางแก้ไข

7.1 ปัญหาที่ดินทำกิน

-ไม่พบปัญหา-

7.2 ปัญหาหนี้สิน

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกาฬสินธุ์ และสำนักงานเกษตรอำเภอทั้ง 18 อำเภอ ดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผ่านช่องทางกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน จากปัญหาความเดือดร้อน ความไม่เป็นธรรมในเรื่องเกี่ยวกับหนี้สิน ที่ดินทำกิน และการขาดแคลนเงินทุน ในการประกอบอาชีพของเกษตรกรและผู้ยากจน เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมาเป็นเวลานาน และยังไม่สามารถแก้ไขได้ ซึ่งเมื่อเกษตรกรประสบปัญหาก็จะอยู่ในสภาวะที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เกษตรกรจำนวนมากต้องนำที่ดินทำกินที่มีอยู่ไปจำนอง ขายฝาก หรือค้ำประกันเงินกู้ ให้เจ้าหนี้ยึดถือไว้เป็นประกัน ตามสัญญากู้ยืม หรือขายให้กับเจ้าหนี้ ด้วยความที่ขาดความรู้ในการทำนิติกรรมต่าง ๆ รวมถึงการขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพ ทำให้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ จนในที่สุดมักจะสูญเสียสิทธิหรือกรรมสิทธิ์ในที่ดินของตนไป

ผลการดำเนินงานให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนของกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน (อบก.) จังหวัดกาฬสินธุ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

1. ระดับอำเภอ (อบก. ส่วนอำเภอ)

เพิ่มขึ้นร้อยละ 500.00

- สามารถส่งชำระคืนนี้ได้ภายใน 20 ปี

2. ระดับจังหวัด (อบก. ส่วนจังหวัด)

เพิ่มขึ้นร้อยละ 237.50

- ยกเลิกคำขอกู้ 1 ราย เนื้อที่ 0-2-37.5 ไร่ จำนวนเงิน 1,116,000 บาท

แบ่งเป็น

- ลูกหนี้ประណอมหนี้ จำนวน 2 ราย จำนวนเงินกู้ 574,000 บาท

กาฬสินธุ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จำนวน 2 รอบ ดังนี้

กมลไสย รวมทั้งสิ้น 93 ราย ผลการติดตามพบตัว จำนวน 80 ราย คิดเป็นร้อยละ 86.02

ผลการติดตามพบตัว จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 58.97

ปัญหาที่พบ

- 1) สถานะเศรษฐกิจตกต่ำทำให้ไม่สามารถชำระหนี้กองทุนฯ ได้ตามกำหนด

- 2) มีหนี้สินหลายทาง
- 3) ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนสูง
- 4) ผู้สูงอายุ และสุขภาพไม่แข็งแรง ไม่สามารถประกอบอาชีพได้
- 5) ลูกหนี้บางรายมี 2 บัญชี ต้องแบ่งการชำระหนี้ให้กับสัญญาอื่น ๆ ที่ทำไว้กับ ธ.ก.ส. ด้วย จึงทำให้ไม่สามารถชำระหนี้คืนกองทุนฯ ได้ตามกำหนด

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

- 1) เจ้าหน้าที่กองทุนฯ ให้คำแนะนำ เรื่องการทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายในครัวเรือน
- 2) ใช้มาตรการสร้างแรงจูงใจ (ลดอัตราดอกเบี้ย)
- 3) มาตรการปรับปรุงโครงสร้างหนี้
- 4) กรณีลูกหนี้สูงอายุ ใช้มาตรการเปลี่ยนตัวลูกหนี้ หรือหาผู้รับใช้หนี้แทน
- 5) กรณีมีแผนการชำระหนี้ให้แล้วเสร็จในคราวเดียว ให้ขยายระยะเวลาชำระหนี้ออกไปก่อน แต่ไม่เกิน 2 ปี

สรุปผลการติดตามลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 รวมทั้งสิ้น จำนวน 132 ราย ผลการติดตามพบตัว จำนวน 103 ราย คิดเป็นร้อยละ 78.03

5. โครงการส่งเสริมพัฒนาและฟื้นฟูอาชีพลูกหนี้ของกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

การดำเนินการ

1. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้จัดกิจกรรมฝึกอบรมให้กับลูกหนี้เพื่อส่งเสริมองค์ความรู้ด้านเกษตรกรรม และทักษะในการประกอบอาชีพภาคเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมพัฒนาและฟื้นฟูอาชีพลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพ สร้างโอกาสในการพัฒนาอาชีพ ให้ลูกหนี้สามารถลดรายจ่ายในครัวเรือน และมีความสามารถในการชำระหนี้ให้กับกองทุนฯ เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2569 ณ ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมที่สูงมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ตำบลภูดินอำเภอมือเบ่งกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการบรรยายให้ความรู้และฝึกปฏิบัติในหัวข้อแผนฟื้นฟูทางการเงินและแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ การรวมกลุ่มเกษตรกร การเลี้ยงหนอนแมลงวันลายช่วยลดต้นทุนอาหารสัตว์ ฝึกปฏิบัติการจัดทำบัญชีรับ - จ่าย ในครัวเรือน การฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพด้านพืช ประกอบด้วย พืชหลังนา พืชไร่ พืชผัก และพืชบำรุงดิน การพัฒนาและฟื้นฟูอาชีพด้านปศุสัตว์ ได้แก่ การเลี้ยงไก่พื้นเมือง และการขึ้นทะเบียนผู้เลี้ยงสัตว์ และการปลูกเห็ดฟางในตะกร้า พร้อมสาธิตและปฏิบัติการปลูกเห็ดฟาง และสนับสนุนปัจจัยการผลิต

2. การลงพื้นที่ติดตาม เก็บข้อมูลผลลัพธ์ ของลูกหนี้ภายหลังเข้าร่วมการฟื้นฟูอาชีพของลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ระหว่างวันที่ 13 – 17 กรกฎาคม 2569 จำนวน 40 ราย ผลปรากฏดังนี้

2.1 ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียนฯ นำความรู้เรื่องการเพาะเห็ดฟางในตะกร้าไปปรับใช้จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 95.00 ยังไม่ได้นำความรู้ไปปรับใช้ จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.50 ไม่พบตัว จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.50

1) ได้ผลผลิตไว้บริโภคในครัวเรือน 31 ราย เฉลี่ยรายละ 1.25 กก.

2) เพาะเห็ดแล้ว ไม่สำเร็จ 7 ราย สาเหตุเนื่องจาก

(1) เชื้ออ่อน เสน่ใยฝ่อตาย

(2) อุณหภูมิและความชื้นไม่เหมาะสม รดน้ำมากเกินไป เส้นใยเน่าไม่ออกดอก
(3) ฟางที่นำมาใช้และเกินไป ทำให้เส้นใยเน่าและผุ่ตาย
3) ลูกหมี่มีความสนใจและทำต่อ จำนวน 5 ราย โดยบางรายวางแผนปลูกในแปลง
หรือปลูกในโรงเรือน

2.2 ความรู้ด้านอื่น ๆ ยังไม่เห็นผลลัพธ์ในขณะสำรวจ เนื่องจากภายหลังการอบรม
เป็นช่วงฤดูกาลทำนา ลูกหมี่ใช้เวลาในการเตรียมแปลงเตรียมพันธุ์ข้าวสำหรับนาปี ทำให้ยังไม่นำความรู้
ด้านอื่น ๆ ไปปรับใช้

ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ

1. ขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพ
2. เพิ่มองค์ความรู้ และการฝึกปฏิบัติ ในหัวข้อดังต่อไปนี้
 - 2.1 ตลาดออนไลน์
 - 2.2 การปลูกและการแปรรูปพืชสมุนไพร
 - 2.3 ความรู้ด้านประมง เช่น การเลี้ยงกบ
 - 2.4 งานฝีมือ การเย็บเสื้อผ้า งานเย็บปักถักร้อย
3. อยากให้มีการจัดกิจกรรมแบบนี้ทุกปี

7.3) การให้ความช่วยเหลือเกษตรกร

กรณี เกษตรกรในพื้นที่ ตำบลหนองบัว อำเภอหนองกงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอความช่วยเหลือผ่าน
ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดกาฬสินธุ์และขอรับความช่วยเหลือโดยตรงที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกาฬสินธุ์
จากการจำหน่ายเมล็ดพันธุ์แตงโมให้กับบริษัท ซีนเมล็ดพันธุ์ จำกัด แล้วไม่ได้รับความเป็นธรรม จึงขอให้
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาให้ความช่วยเหลือ

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้รับเรื่องราวเรียนดังกล่าวข้างต้นเมื่อวันอังคารที่
11 สิงหาคม 2569 จากนางสาวอนูธิดา มณีแดง อยู่บ้านเลขที่ 48 หมู่ที่ 7 ตำบลหนองบัว อำเภอหนองกงศรี
จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอความช่วยเหลือจากการจำหน่ายเมล็ดพันธุ์แตงโมให้กับบริษัทซีนเมล็ดพันธุ์ จำกัด ตั้งอยู่
เลขที่ 224/45 หมู่ที่ 6 ถนนประชาสโมสร ตำบลในเมือง อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น แล้วไม่ได้รับ
เงินค่าเมล็ดพันธุ์

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกาฬสินธุ์ พร้อมด้วยสำนักงานเกษตรอำเภอหนองกงศรี
ลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2569 ผลการตรวจสอบพบว่านางสาวอนูธิดา มณีแดง
ได้รับเมล็ดพันธุ์แตงโมจากตัวแทนจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ของบริษัทฯ เพื่อทำการเพาะปลูกในพื้นที่ของตนเอง
จำนวน 4 ไร่ โดยทำการเพาะปลูกครั้งแรกเมื่อเดือนกันยายน 2568 เก็บเกี่ยวผลผลิตได้จำนวน 67 กิโลกรัม
ได้รับเงินค่าเมล็ดพันธุ์จากบริษัทฯ จำนวน 60,000 บาท โดยบริษัทฯ ได้หักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เช่น ค่าเมล็ดพันธุ์
ค่าปุ๋ย ค่าที่ระบบส่งน้ำ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ออกแล้ว ต่อมาเมื่อเดือนมีนาคม 2569 นางสาวอนูธิดา มณีแดง
ได้รับเมล็ดพันธุ์แตงโมจากตัวแทนจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ของบริษัทฯ เป็นครั้งที่สองเพื่อทำการเพาะปลูก โดย
เก็บเกี่ยวผลผลิตได้จำนวน 82 กิโลกรัม และจัดส่งให้บริษัทฯ ตามที่ได้ตกลงไว้ ในการจัดส่งครั้งที่สองนี้บริษัทฯ
ได้แจ้งนางสาวอนูธิดา มณีแดง ทราบว่า บริษัทฯ ได้ทำการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์และพบว่าเมล็ดพันธุ์
แตงโมมีพันธุ์อื่นปลอมปน บริษัทฯ ขอรับการจ่ายค่าเมล็ดพันธุ์จำนวน 161,700 บาท

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ทำการประสานตัวแทนจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ของ
บริษัทฯ เพื่อขอทราบรายละเอียดการตรวจสอบเมล็ดพันธุ์ และขอสำเนาสัญญาที่บริษัทฯ ได้ทำไว้กับ

นางสาวอนุธิดา มณีแดง เพื่อให้การช่วยเหลือเกษตรกรตาม พรบ.ส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา พ.ศ. 2560

ต่อมาเมื่อวันจันทร์ที่ 17 สิงหาคม 2569 ตัวแทนจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ของบริษัทฯ ได้เดินทางมาพบ นางสาวอนุธิดา มณีแดง เพื่อเจรจาขอยุติเรื่องและขอจ่ายเงินค่าเมล็ดพันธุ์จำนวน 70,000 บาท ที่ได้หัก ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ออกแล้ว ซึ่งนางสาวอนุธิดา มณีแดง ยินดีรับเงินจำนวนดังกล่าว และจะขอยกเลิกการจัดส่งเมล็ดพันธุ์แตงโมให้กับบริษัทฯ ทั้งนี้ นางสาวอนุธิดา มณีแดง ยังคงมีเมล็ดพันธุ์แตงโมที่เพาะปลูก ในครั้งที่สาม ประมาณ 64 กิโลกรัม ซึ่งคาดว่าจะจำหน่ายให้กับบริษัทอื่นที่มีความสนใจต่อไป ในส่วนของ สำนักงานเกษตรอำเภอหนองสูงศรี จะดำเนินการส่งเสริมการเพาะปลูกพืชอายุสั้น เช่น ข้าวโพดฝักสด แตงไทย เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรในช่วงปรับเปลี่ยนการเพาะปลูกต่อไป

8. ปัญหาอุปสรรค/ความเสี่ยง/ความท้าทาย ต่อการปฏิบัติราชการด้านการเกษตรของจังหวัด และข้อเสนอวิธีการลดความเสี่ยง

จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่พบปัญหาอุปสรรค ในการปฏิบัติงาน หน่วยงานในสังกัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานนอกสังกัดที่เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือ สนับสนุนการปฏิบัติงาน เป็นอย่างดี

จัดทำข้อมูลโดย
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกาฬสินธุ์
วันที่ 30 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2569